

епізодів, «перебивок», зазначаючи напроти кожного з них тайм-код, щоб потім швидко знаходити потрібні відеокадри. За сучасними репортерськими стандартами, новинний сюжет схожий на міні-кінофільм. Отже, усе в ньому має рухатися, діяти, спонукати, хвилювати, завдяки чому новинні випуски сприймаються, немов щоденний інформаційний телесеріал [8].

Отже, сучасна телевізійна практика вимагає від журналіста розвивати кінематографічні здібності, відчуття «картинки», уміння трансформувати текст у зображення, причому ще на етапі натурних знімань. Уже на початку збору інформації журналіст має націлювати себе на добір відеокартинок для створення сюжету як фільму.

Підсумовуючи виклад, зауважимо, що «телевізійний сюжет», «сюжет», «відеосюжет» існує в українській телевізійній практиці як форма матеріалу, що виходить в ефір у межах певної програми. Дотримання зазначених вимог до підготовки телесюжетів сприятиме активному розвитку українських медіа, зростанню авторитету української телевізійної журналістики серед світових практиків.

Список використаної літератури:

1. Гаврилов К. Как делать сюжет новостей и стать медиатором / К. Гаврилов. – СПб. : Амфора. ТИД Амфора, 2007. – 299 с.
2. Геращенко Л. Л. Конфликт в отечественном документальном кино 90-х гг. : дисс. ... канд. искусствовед. наук : спец. 17.00.03 «Кино, теле и другие экранные искусства» / Геращенко Лариса Леонидовна ; Всероссийский государственный ин-т кинематографии им. С. А. Герасимова. – М., 2013. – 233 с.
3. Етимологічний словник української мови : в 7 т. / [уклад. О. Мельничук та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1983. – Т. 5. – с. 457
4. Кузнецов Г. В. Телевизионная журналистика : учеб. / Г. В. Кузнецов, В. Л. Цвик, А. Я. Юровский. – 4-е изд. – М. : МГУ ; Высшая школа, 2012. – 304 с.
5. Куляс І. Ефективне виробництво теленовін: стандарти інформаційного мовлення; професійна етика журналіста-інформаційника : практ. посіб. [для журналістів] / І. Куляс, О. Макаренко. – Київ : Вид-во ХББ, 2016. – 120 с.
6. Недопитанський М. Тележурналістика: досвід, проблеми, стратегії : навч. посіб. / М. Недопитанський. – Київ : ДП Газетно-журнальне вид-во М-ва культури і туризму України, 2009. – 144 с.
7. Словник іншомовних слів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : gozum.com.ua.
8. Федорів Т. В. Випуск теленовін: головні інструменти верстки / [Електронний ресурс] / Т. В. Федорів. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1259>.
9. Oxford Russian Minidictionary / [ed. by D. Thompson]. – Oxford University Press, 2006 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://4pda.ru/forum/index.php?showtopic=209131>

Науковий керівник: канд. філол. наук, доцент Т. Г. Бондаренко

ТЕОРЕТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «РАЙОННА РАДІОСТАНЦІЯ»

Т. Є. Прокопенко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Важливу роль у вітчизняному медіапросторі, поряд із загальнонаціональними станціями, відіграють регіональні, у тому числі й районні радіоорганізації. «З моменту появи регіональне радіомовлення впливало на різноманітні сфери людської діяльності: політику, економіку, культуру, соціальні стандарти життя, засоби масової комунікації. Саме регіональні радіостанції «очолили» процес заснування нової продуктивної

журналістики на місцях, урізноманітнювали контентові наповнення, взаємодіючи з центральними ЗМІ» [3].

Окремі аспекти діяльності регіонального радіо вивчали такі дослідники, як О. Гоян [2], Ю. Костюк [4], І. Пенчук [5], проте ця тема потребує ґрунтовнішого висвітлення. Зокрема, значний науковий інтерес становлять з'ясування класифікаційних ознак, за якими виокремлюють районне радіо та теоретичне тлумачення поняття «районна радіостанція», що користується високою популярністю серед жителів регіонів, здійснює ефективний вплив на слухача певного регіону.

Тож варто зупинитися докладніше на з'ясуванні сутності поняття «радіостанція». Цей термін є полісемічним, а тому існує кілька його тлумачень. У «Великому тлумачному словнику української мови» подано таке визначення: «Радіостанція – це сукупність технічних пристроїв для передавання і приймання інформації за допомогою радіохвиль; установа, яка здійснює передавання та приймання радіоповідомлень, радіовистав, радіоконцертів і т. ін. [1].

У Законі України «Про телебачення та радіомовлення» не викладено конкретного визначення радіостанції, а є лише пояснення терміна «аудіовізуальний (електронний) засіб масової інформації» (об'єднує поняття «радіостанція» та «телебачення»), під яким розуміють організацію, що надає для масового приймання споживачами аудіовізуальну інформацію, передану у вигляді електричних сигналів і прийняту за допомогою побутових електронних пристроїв [3]. Дослідниця І. Пенчук вважає, що радіостанція – «інженерне спорудження з обладнанням для передачі і прийому інформації за допомогою радіохвиль. Для радіомовлення використовують стаціонарні і пересувні станції, що, як правило, здійснюють передачу з місця події не в ефір, а на антени стаціонарної радіостанції для наступного його поширення» [5]. Науковець О. Гоян у статті «Радіостанція як ділове підприємство: радіожурналістика та бізнес» трактує поняття «радіостанція» як «сукупність технічних пристроїв й апаратури для передавання та приймання інформації за допомогою радіохвиль» [2]. Дослідник указує, що це визначення не зовсім повне, а тому варто розширити його, урахувавши ще й економічні, соціальні та професійні чинники. Також учений зазначає, що радіостанція – це передусім ділове підприємство, організація, яка як «юридична особа, зареєстрована у встановленому чинним законодавством порядку та може виготовляти й розповсюджувати аудіопродукт» [2]. Згодом О. Гоян розширює це тлумачення й розуміє під радіостанцією «ділове підприємство, яке працює в умовах ринку та має колектив творчих і технічних працівників, що здійснюють мовлення в апаратно-студійному комплексі, призначеному для провадження різних типів і форматів мовлення» [2].

Отже, об'єднавши запропоновані вище визначення та врахувавши всі аспекти, можемо сформулювати таке загальне визначення поняття «радіостанція». Це установа з технічними пристроями, за допомогою яких працівники збирають, обробляють та поширюють інформацію. Також це зареєстрована установа, підприємство чи організація що за допомогою радіохвиль здійснює передавання та приймання радіоінформації.

Перш ніж перейти до тлумачення терміна «районна радіостанція» варто докладніше зупинитися на класифікаційних ознаках, за якими виокремлюють різні типи радіостанцій, зокрема й регіональне та районне радіо. Так, учений О. Гоян упорядковує радіостанції за такими видовими ознаками, як форма власності (державні, комунальні, недержавні, комерційні); спосіб поширення сигналу та діапазон мовлення (дротові (проводові), ефірні, супутникові, інтернет-радіостанції); тип і формат

(розмовні, розмовно-музичні, музично-розмовні, музичні); спосіб трансляції програмного продукту (радіостанції-ретранслятори, радіостанції-транслятори); територію поширення радіосигналу (локальні, мережеві станції) [2].

Дослідниця І. Пенчук класифікує радіомовлення за: зоною обслуговування (вузівське, міське, районне, регіональне, обласне, загальнонаціональне), джерелами фінансування (державне, громадське, релігійне, приватне, комерційне), тематичною наповненістю (інформаційне, політико-ідеологічне, історико-культурологічне, соціально-економічне, освітньо-пізнавальне, релігійне, дитяче, юнацьке, молодіжне, літературно-драматичне, музично-розважальне, рекламне), формою передачі інформації (дротове, ефірне мовлення, інтернет-мовлення), формою подачі інформації (прямий ефір, запис), комунікативними характеристиками (монологічне, діалогічне, полілогічне, інтерактивне), додатковим шумово-звуковим наповненням (музичне, немусичне), типами мовлення (інформаційне, інформаційно-музичне, музично-інформаційне, музичне) [5].

На основі запропонованих вище підходів можемо констатувати, що районне й регіональне радіо виокремлюють за зоною обслуговування, іншими словами, – територіальним принципом, однак науковці часто поняття регіонального й районного радіо ототожнюють [2; 4].

Найбільш ґрунтовно описав специфіку регіонального радіо дослідник Ю. Костюк, яких зазначає, що «термін «регіон» трактують як певну територіальну одиницю (район, область, зону), що вирізняється з-поміж інших таких самих одиниць специфічними рисами (географічними, геологічними, етнографічними, економічними і т. ін.) [4, 2]. На думку автора, часто районну радіостанцію ототожнюють із регіональною, адже регіон може охоплювати і один район чи декілька міст. Крім того, регіональне (і районне – уточнення автора) радіомовлення в нашій країні функціонує як один із елементів парадигми «місцеве – регіональне – загальнонаціональне», а тому воно «виконує певні завдання, впливаючи на аудиторію та висвітлюючи суспільно важливі для регіону теми з властивими для нього особливостями та характеристиками».

Учена І. Пенчук чітко диференціює поняття «регіональне радіо» та «районне радіо», розуміючи під останнім «розгалужену мережу радіомовлення, що готує передачі на місцевому матеріалі для слухачів районного регіону обсягом мовлення від кількох разів на тиждень, тривалістю – до години [5].

Урахувавши описані вище підходи, у дослідженні під поняттям «районна радіостанція» («районне радіо») розумітимемо зареєстровану установу, підприємство чи організацію, що готує програми на місцевому матеріалі для слухачів району, може співпрацювати із загальнонаціональними станціями, має обсяг мовлення до кількох разів на тиждень тривалістю до години. Крім того, будь-яка регіональна радіостанція має свої класифікаційні ознаки й належить до певного виду за типом мовлення та способом поширення радіосигналу.

Практично всі районні радіостанції мають державну форму власності, повністю чи частково фінансуються з державного бюджету і за типом мовлення переважно є інформаційними та поширюються дротовою мережею (поодинокі районні радіостанції є ефірними) і звучать сумарно приблизно годину на добу лише кілька днів на тиждень.

Отже, що вивчення типологічних особливостей місцевого й районного радіо – цікавий та перспективний вектор дослідження, а тому ця тема потребує подальшого студіювання.

Список використаної літератури:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ ; Ірпінь : Перун, 2001. – 1440 с.
2. Гоян О. Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту : підручник / О. Я. Гоян. – [3-тє. вид., доп.]. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 272 с.
3. Інформаційне законодавство України : Інститут Медіа Права [збірник інформаційного законодавства України] / [за ред. В. П. Паліюка, Т. С. Шевченка] ; [упор. Т. Г. Бондаренко]. – Київ, 2009. – 356 с.
4. Костюк Ю. В. Регіональне радіомовлення України : становлення, розвиток, перспективи: автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій : спец. 27.00.04. / Ю. В. Костюк. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики, 2015. – 18 с.
5. Пенчук І. Сучасне регіональне радіо / І. Пенчук // Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки; головний редактор В. О. Толок – Вип. 1. – Запоріжжя, 2002. – С. 107–110.

Науковий керівник: к. ф. н., доцент Н. О. Ковтун

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКОЇ ПРОГРАМИ ПРО ТВАРИН (РЕГІОНАЛЬНА ПРОЕКЦІЯ)

В. І. Скубацька

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Нині на телебаченні найбільший контент становлять новини та авторські програми розважального характеру. Для того щоб зацікавити аудиторію, медійники продукують телепрограми на різноманітну тематику. Однією із актуальних й особливо цікавих для глядачів є зоотема, оскільки багато хто з них утримує тварин удома. Про це свідчить дослідження «Reuters Institute», відповідно до якого рейтинг телеканалів зростає, якщо в медіапродукті висвітлюють інформацію про свійських та диких представників фауни [1]. Майже кожен канал, навіть якщо і не має авторського продукту про тварин, то репрезентує зазначену тему в новинах, ранкових рубриках або ж транслює іноземні програми про тваринний світ. Це свідчить про те, що для аудиторії цікава зоопроблематика. Однак на українському телепросторі, зокрема і на Черкащині, бракує фахових програм про тварин, які б допомогли власникам дізнатися про дрсировання, догляд, харчування та інші особливості утримання представників фауни.

Метою статті є аналіз авторської телепрограми про тварин «Вухаті та хвостаті» власного виробництва. Наявність такого медіапродукту в Черкаській області допомагає якомога детально та кваліфіковано поінформувати аудиторію про правильний догляд за тваринами, їхній раціон, контактування з членами сім'ї, ставлення до тварин у родині, стан їхнього здоров'я, характер, особливості утримання представників фауни вдома тощо.

Авторський проект «Вухаті та хвостаті» виготовлений на замовлення Філії ПАТ НСТУ «Черкаська регіональна дирекція». Вищезазначений медіапродукт існує із 2000 року. Тоді ця програма мала назву «Вуса. Лапи. Хвіст». Її засновниками стали Наталія Прончук та Ірина Цимбал, через три роки проект закрили. У 2011 році, з огляду на актуальність зоопроблематики, програму відновили під теперішньою назвою. Ми продовжили започаткований колегами проект, запотребований аудиторією Черкаського регіону.

Для вдалої репрезентації зоопроблематики в авторській програмі ми обрали жанр інтерв'ю, який завдяки системі питань допомагає співрозмовникам подати докладну